

**1. IDENTYFIKACJA PRODUKTU
IDENTYFIKACJA PRODUCENTA, IMPORTERA LUB DYSTRYBUTORA**

Nazwa produktu: Wypieracz wilgoci spray 400 ml.
Przeznaczenie produktu: Środek usuwający wilgoć.
Kod identyfikacji: KAAWW400, KAZAWW400
Importer/Dystrybutor: Variant S.A.
 ul. Czerwieńskiego 3b
 31 - 319 Kraków
 Polska/Poland
Tel. Kontaktowy: +48 (012) 636 99 44
Data opracowania karty: 20. 03. 2006 r.
Data aktualizacji karty: 16.11.2009 r.

2. IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ

Zgodnie z obowiązującymi przepisami (patrz p. 15) produkt jest zaklasyfikowany jako niebezpieczny.

Zagrożenia fizykochemiczne:

- produkt jest skrajnie łatwopalnym preparatem w sprayu
- pary tworzą palne i wybuchowe mieszaniny w powietrzu
- pary mogą unosić się od źródła zapłonu i powracać w postaci płomienia
- ogrzanie, iskra lub kontakt z ogniem mogą spowodować zapłon
- wydziela toksyczne gazy w warunkach pożaru

Zagrożenia dla zdrowia:

Produkt ze względu na postać (aerozol) nie podlega klasyfikacji ze zwrotem zagrożenia R65 i znakiem ostrzegawczym Xn.

- produkt jest drażniący
- działa drażniąco na drogi oddechowe
- powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pęknięcie skóry
- pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy

Zagrożenia dla środowiska:

- produkt jest szkodliwy dla środowiska
- działa szkodliwie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym
- unikać zrzutów do środowiska
- postępować zgodnie z instrukcją lub kartą charakterystyki

Inne zagrożenia:

- Uwaga! Pojemnik pod ciśnieniem. Chronić przed promieniami słonecznymi i temperaturami powyżej 50 °C (np. ciepłem pochodzącym z żarówki). Także po zużyciu nie przekłuwać, nie otwierać gwałtownie ani nie spalać
- nie rozpylać nad otwartym płomieniem lub żarzącym się materiałem. Chronić przed źródłami zapłonu-nie palić w czasie rozpylania
- zawiera do 20% wagowych składników skrajnie łatwopalnych
- w przypadku braku wystarczającej wentylacji możliwe jest tworzenie się mieszanin wybuchowych
- chronić przed dziećmi

3. SKŁAD / INFORMACJA O SKŁADNIKACH

Klasyfikację substancji zawartych w produkcie podano zgodnie z tabelą 3.2 załącznika VI do Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 (rozporządzenie GHS) z uwzględnieniem 30 i 31 ATP do 67/548/EEC oraz na podstawie danych dostarczonych przez producenta.

Składniki niebezpieczne:

Nazwa niebezpiecznej substancji	Zakres stężeń	Numer CAS	Numer indeksowy	Numer WE	Symbole niebezpieczeństwa
Gazolina z gazu ziemnego; Niskowrząca frakcja benzynowa. Zastosowano noty H, P i 4. Nie zawiera benzenu.	<25%	8006-61-9	649-261-00-8	232-349-1	F: R11 Xn: R65 Xi: R37; R66; R67 N: R51/53
Ditlenek węgla Gaz pędny	0,15%	124-38-9	brak	204-696-9	Nie stwarza zagrożenia

Propan; Butan Gaz pędny	50%	74-98-6 106-97-8	601-003-00-5 601-004-00-0	200-827-9 203-448-7	F+; R12
----------------------------	-----	---------------------	------------------------------	------------------------	---------

Znaczenie symboli i treść zwrotów R – patrz p. 16

4. PIERWSZA POMOC

Wskazania ogólne:

W przypadku wystąpienia jakichkolwiek niepokojących objawów wezwać natychmiast lekarza lub odwieźć poszkodowanego do szpitala, pokazać opakowanie preparatu, etykietę lub kartę charakterystyki.

Pierwsza pomoc przy narażeniu inhalacyjnym:

- osobę poszkodowaną natychmiast przenieść do dobrze wentylowanego pomieszczenia
- osobę poszkodowaną umieścić w pozycji półleżącej, rozluźnić ubranie, upewnić się czy w ustach osoby poszkodowanej nie zalegają przedmioty lub wydzielina utrudniające oddychanie
- zwrócić się o pomoc lekarską

Pierwsza pomoc przy skażeniu oczu:

- skażone oczy płukać, przy rozwartych powiekach, ciągłym strumieniem bieżącej wody przez 10-15 minut; unikać silnego strumienia wody, który może stworzyć ryzyko uszkodzenia rogówki
- nie używać żadnych płynów do przemywania oczu ani żadnych maści przed konsultacją medyczną
- w przypadku, gdy osoba poszkodowana nosi szkła kontaktowe zdjąć je
- zwrócić się o pomoc lekarską

Uwaga: osoby narażone na skażenie oczu powinny być pouczone o konieczności i sposobie ich natychmiastowego płukania.

Pierwsza pomoc przy skażeniu skóry:

- zdjąć zanieczyszczone ubranie
- do mycia skóry nie używać żadnych rozpuszczalników ani rozcieńczalników
- miejsce narażone na kontakt lub tylko podejrzane o kontakt z produktem przemyć dużą ilością wody z mydłem
- zwrócić się o pomoc lekarską

Pierwsza pomoc przy przyjęciu doustnym:

- zatrucie doustne jest mało prawdopodobne-w normalnych warunkach preparat jest rozpyloną cieczą
- wypłukać usta dużą ilością bieżącej wody
- podać do wypicia dużą ilość wody lub mleka
- osobie nieprzytomnej nie podawać nic do ust
- nie powodować wymiotów
- konieczna pomoc lekarska

Uwaga: Pacjenta nieprzytomnego ułożyć w pozycji bocznej ustalonej, zapewnić zatrutemu spokój, chronić przed utratą ciepła, kontrolować oddech i puls. Nigdy nie wywoływać wymiotów ani nie podawać niczego doustnie osobie nieprzytomnej lub zamroczonej.

5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

Szczególne zagrożenia:

- produkt jest skrajnie łatwopalnym preparatem w sprayu
- pary tworzą palne i wybuchowe mieszaniny w powietrzem
- pary mogą unosić się od źródła zapłonu i powracać w postaci płomienia
- ogrzanie, iskra lub kontakt z ogniem mogą spowodować zapłon
- wydziela toksyczne gazy w warunkach pożaru

Inne zagrożenia:

- Uwaga! Pojemnik pod ciśnieniem. Chronić przed promieniami słonecznymi i temperaturami powyżej 50 °C (np. ciepłem pochodzącym z żarówki). Także po zużyciu nie otwierać gwałtownie ani nie spalać
- nie rozpylać w kierunku płomienia ani żarzących się przedmiotów. Trzymać z dala od źródeł ognia. Nie palić tytoniu
- zawiera do 20% wagowych składników skrajnie łatwopalnych
- w przypadku braku wystarczającej wentylacji możliwe jest tworzenie się mieszanin wybuchowych
- trzymać w miejscu niedostępnym dla dzieci

Polecane środki gaśnicze:

- ditlenek węgla (CO₂)
- proszki gaśnicze
- piany odporne na alkohol
- woda - prądy rozproszone

Nie polecane środki gaśnicze:

- woda - silny strumień

Zagrożenia specjalne:

- zbiorniki narażone na działanie ognia lub wysokiej temperatury chłodzić wodą z bezpiecznej odległości, a jeżeli to możliwe usunąć je z obszaru zagrożenia
- podczas spalania preparatu powstają dymy zawierające niebezpieczne dla zdrowia substancje chemiczne, m.in. tlenek i ditlenek węgla
- w warunkach pożaru może nastąpić wybuch pojemnika

Zalecenia ogólne:

- zaalarmować o pożarze
- z obszaru zagrożenia usunąć wszystkie osoby nie biorące udziału w akcji gaśniczej
- w razie potrzeby zarządzić ewakuację
- unikać wdychania dymu
- usunąć wszystkie źródła zapłonu
- stosować odzież i sprzęt ochronny
- chronić układ oddechowy
- chłodzić wodą pojemniki narażone na kontakt z ogniem
- nie dopuścić do przedostania się wód gaśniczych do kanalizacji

Niebezpieczne produkty spalania:

- tlenki węgla
- toksyczne gazy i dymy

Środki ochrony osobistej:

- niezależny aparat do oddychania i odzież ochronna

6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

Uwaga: *Obszar zagrożony wybuchem - pary preparatu tworzą palne i wybuchowe mieszaniny z powietrzem.*

Zalecenia ogólne:

- zawiadomić o awarii odpowiednie służby
- usunąć z obszaru zagrożenia osoby nie biorące udziału w likwidowaniu awarii

Środki ochrony osobistej:

- założyć niezależny aparat do oddychania z maską
- podczas usuwania nie wdychać par i aerozoli
- unikać kontaktu z uwalniającym się produktem
- stosować rękawice ochronne i ubranie ochronne
- używać dobrze dopasowanych i przylegających okularów ochronnych z ochroną boczną lub odpowiedniej maski ochronnej

Zalecenia szczególne:

- usunąć wszystkie źródła zapłonu
- nie palić tytoniu

Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska:

- ewentualne wycieki przysypać niepalnym materiałem chłonnym (piasek, ziemia okrzemkowa), zebrać do zamykanego, oznaczonego pojemnika; zanieczyszczoną powierzchnię zmyć wodą
- zlikwidować wyciek (zamknąć wypływ, uszczelnić, uszkodzone opakowanie umieścić w opakowaniu zastępczym)
- wyeliminować wszystkie możliwe źródła ognia, nie palić tytoniu
- unikać zanieczyszczenia wód gruntowych, zabezpieczyć studzienki ściekowe
- jeśli produkt przedostał się do systemu wodnego, odwadniającego, skażił grunt lub roślinność należy zawiadomić odpowiednie służby

Metody oczyszczania:

- małe ilości rozlanego produktu przysypać niepalnym materiałem chłonnym (piasek, ziemia okrzemkowa, materiał wiążący uniwersalny, ewentualnie trociny), zebrać do zamykanego, właściwie oznakowanego pojemnika - uwaga: absorbenty nasączone materiałem również stwarzają zagrożenie pożarowe; w przypadku dużego wycieku miejsce gromadzenia się produktu należy obwałować zaporami z ziemi lub piasku
- jeżeli preparat dostał się do systemów kanalizacyjnych (studzienki, kanały, przewody), a także wówczas gdy substancja zgromadziła się w zagłębieniach, zakamarkach piwnic lub magazynów, część składników ulega odparowaniu, przez co wytwarzają się niebezpieczne mieszaniny wybuchowe
- do likwidacji takich rozlewisk upoważnione są tylko osoby przeszkolone w zakresie ratownictwa chemicznego
- nie dopuścić aby produkt przedostał się do systemu wodnego lub odwadniającego
- wywietrzyć pomieszczenia, do których produkt się przedostał
- wietrzyć skażony teren
- zmyć miejsce wycieku po zupełnym zebraniu materiału

7. POSTĘPOWANIE Z PREPARATEM I JEGO MAGAZYNOWANIE

Uwaga: *Obszar zagrożony wybuchem - pary preparatu tworzą palne i wybuchowe mieszaniny z powietrzem.*

Obchodzenie się z substancją:

- pary produktu mogą tworzyć palne i wybuchowe mieszaniny z powietrzem; podczas pracy z preparatem należy zapewnić skuteczną wymianę powietrza (wentylacja ogólna pomieszczenia i miejscowa wywiewna); nie dopuszczać do powstania stężeń par preparatu w powietrzu, w których mieszaniny z powietrzem mogą być wybuchowe, a także stężeń przekraczających wartości normatywów higienicznych; zapobiegać powstawaniu aerozoli produktu
- instalacje wentylacyjne i elektryczne muszą odpowiadać warunkom ustalonym ze względu na niebezpieczeństwo pożaru lub wybuchu
- produkt może gromadzić ładunki statyczne, co może być przyczyną wyładowań elektrycznych i pożaru - zastosować środki ostrożności, używany sprzęt i wyposażenie powinny być uziemione
- nie wdychać par i aerozoli produktu, unikać bezpośredniego kontaktu preparatu ze skórą i oczami; stosować odpowiednie środki ochrony osobistej
- nie dopuszczać do kontaktu preparatu z gorącą powierzchnią ani płomieniem, nie pracować w pobliżu źródeł zapłonu, nie używać iskrzących narzędzi, obowiązuje bezwzględny zakaz palenia tytoniu
- nie ogrzewać, nie przecinać i nie zgniatać opakowań zawierających preparat lub jego pozostałości
- zapewnić łatwy dostęp do środków gaśniczych i sprzętu niezbędnego podczas usuwania wycieku substancji
- postępować zgodnie z ogólnymi zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy z substancjami chemicznymi oraz dobrej praktyki przemysłowej; ściśle przestrzegać opracowanych procedur postępowania; podczas pracy z produktem należy stosować ogólne przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy zawarte w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 grudnia 2004 r. (Dz. U. Nr 11 z 2005r. poz. 86); przestrzegać zaleceń zawartych w instrukcji dostarczonej przez producenta
- nie wolno spożywać posiłków, pić oraz palić tytoniu podczas pracy z preparatem z wyjątkiem miejsc do tego przeznaczonych; należy myć ręce przed przerwami i po zakończeniu pracy, jeśli to potrzebne zastosować krem do rąk
- nie dopuścić do zanieczyszczenia oczu, skóry i odzieży
- unikać narażenia długotrwałego i powtarzanego
- pracować w wentylowanych pomieszczeniach

Magazynowanie:

- produkt magazynować w chłodnych, suchych i dobrze wentylowanych pomieszczeniach, odpowiadających obowiązującym przepisom w zakresie bezpieczeństwa i ochrony przeciwpożarowej – magazyn ogniodporny, bez ogrzewania, instalacja elektryczna i wentylacyjna przeciwwybuchowa, podłoga z wykładziną elektroprowadzącą; metalowe urządzenia i wyposażenie magazynów, zbiorniki, opakowania itp., na których mogą się gromadzić ładunki elektryczne, powinny być uziemione
- pojemniki zabezpieczyć przed bezpośrednim działaniem promieni słonecznych, źródeł ciepła, przechowywać z dala od źródeł zapłonu; w magazynie obowiązuje zakaz palenia tytoniu
- nie przechowywać w pobliżu środków spożywczych
- składować z dala od źródeł ognia, iskier oraz źródeł ciepła
- nie przechowywać z materiałami wymienionymi w punkcie 10 karty

Wymagania lokalowe:

- chłodne, suche i dobrze wentylowane
- instalacje elektryczne w wykonaniu przeciwwybuchowym
- system ochrony elektrostatycznej

Opakowania:

- zabezpieczyć opakowania przed mechanicznym uszkodzeniem
- rodzaj opakowań transportowych: wszystkie typy konstrukcyjne przewidziane w przepisach RID/ADR

8. KONTROLA NARAŻENIA I ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ**Zagrożenia dla zdrowia:**

Badania lekarskie pracowników oraz badania i pomiary czynników szkodliwych dokonywać zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Środki ostrożności:

- stanowisko do płukania oczu
- przechowywać i stosować w pomieszczeniu wentylowanym

Środki ochrony osobistej:

- po pracy myć dokładnie całe ciało
- skażoną odzież i obuwie wyprać przed ponownym użyciem

Najwyższe dopuszczalne stężenia:**Najwyższe dopuszczalne stężenia:**

Wg Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002r. (Dz. U. Nr 217 poz. 1833) ze zmianami (Dz. U. Nr 212 poz. 1769 z 2005r.; Dz. U. Nr 161 poz. 1141, 1142 z 2007 r.; Dz.U. Nr 105 poz. 873 z 2009):

Propan:	NDS: 1800 mg/m ³	NDSCh: nie ustalone
Butan:	NDS: 1900 mg/m ³	NDSCh: 3000 mg/m ³
Ditlenek węgla:	NDS: 9000 mg/m ³	NDSCh: 27000 mg/m ³

Niskowrząca frakcja benzynowa nie jest umieszczona w wykazie.

Poniżej podano najwyższe dopuszczalne stężenia dla benzyn – pochodnych ropy naftowej znajdujących się w wykazie:

Benzyna ekstrakcyjna:	NDS: 500 mg/m ³	(obowiązuje równoległe oznaczenie benzenu w powietrzu)
	NDSCh: 1500 mg/m ³	
Benzyna do lakierów:	NDS: 300 mg/m ³	
	NDSCh: 900 mg/m ³	

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów dnia 30 lipca 2002r. w sprawie wykazu prac wzbronionych kobietom (Dz. U. nr 127 z 2002r. poz. 1192) kobietom w ciąży i w okresie karmienia są wzbronione prace w narażeniu na rozpuszczalniki organiczne, jeżeli ich stężenie w środowisku pracy przekracza wartość 1/3 najwyższych dopuszczalnych stężeń.

Zalecane procedury monitoringu:

- PN-89/Z-01001/06. Ochrona czystości powietrza. Nazwy, określenia i jednostki. Terminologia dotycząca badań jakości powietrza na stanowiskach pracy.
- PN-89/Z-04008/07. Ochrona czystości powietrza. Pobieranie próbek. Zasady pobierania próbek powietrza w środowisku pracy i interpretacja wyników.
- PN-81/Z-04134/01. Ochrona czystości powietrza. Badania zawartości ropy naftowej i jej składników. Oznaczanie sumy par benzyny do ekstrakcji, benzyny do lakierów i nafty na stanowiskach pracy metodą wagową.
- PN-81/Z-04134/02. Ochrona czystości powietrza. Badania zawartości ropy naftowej i jej składników. Oznaczanie par benzyny do ekstrakcji i benzenu na stanowiskach pracy metodą chromatografii gazowej ze wzbogaceniem próbki.
- PN-81/Z-04134/03. Ochrona czystości powietrza. Badania zawartości ropy naftowej i jej składników. Oznaczanie par benzyny C do lakierów na stanowiskach pracy metoda chromatografii gazowej ze wzbogaceniem próbki.
- PN-74/Z-04095/01. Ochrona czystości powietrza. Badania zawartości dwutlenku węgla. Oznaczanie dwutlenku węgla na stanowiskach pracy metodą z wodorotlenkiem strontowym.
- PN-74/Z-04095/02. Ochrona czystości powietrza. Badania zawartości dwutlenku węgla. Oznaczanie dwutlenku węgla na stanowiskach pracy metodą objętościową aparatem Manogaz-1.
- PN-Z-04252-1:1997 Ochrona czystości powietrza. Badania zawartości składników gazu płynnego. Oznaczanie propanu i n-butanu na stanowiskach pracy metodą chromatografii gazowej.
- PN-Z-04252-1:1998 Ochrona czystości powietrza. Badania zawartości butanu. Oznaczanie n-butanu i składników gazu płynnego metodą chromatografii gazowej.

Zalecenia higieniczne:

Unikać bezpośredniego kontaktu preparatu ze skórą i oczami oraz wdychania gazu, par i aerozoli produktu; preparat stosować w pomieszczeniach przy sprawnie działającej wentylacji, jeżeli jest to niezbędne stosować środki ochrony dróg oddechowych; natychmiast zdjąć zabrudzone preparatem ubranie i umyć zanieczyszczoną skórę wodą z mydłem; nie wolno spożywać posiłków, pić napojów oraz palić tytoniu podczas pracy z preparatem z wyjątkiem miejsc do tego przeznaczonych, należy dokładnie umyć ręce przed przerwami w pracy oraz po zakończeniu pracy z preparatem, jeżeli jest to potrzebne stosować krem do rąk.

Gdy stężenie substancji jest ustalone i znane, doboru środków ochrony indywidualnej należy dokonywać z uwzględnieniem stężenia substancji występującego na danym stanowisku pracy, czasu ekspozycji oraz czynności wykonywanych przez pracownika, na podstawie katalogu „Środki ochrony indywidualnej” wydawanego przez Centralny Instytut Ochrony Pracy.

W sytuacji awaryjnej, jeżeli stężenie substancji na stanowisku pracy nie jest znane, stosować ośrodki ochrony indywidualnej o najwyższej zalecanej klasie ochrony.

Środki ochrony osobistej, zapewniające właściwą ochronę:

ręce:	rękawice ochronne z materiałów odpornych na działanie i przedostawanie się rozpuszczalników organicznych (polietylen; PCV; guma nitrylowa)
skóra:	ubranie robocze
drogi oddechowe:	zapewnić dobrą wentylację; w przypadku krótkotrwałego narażenia lub niewielkich stężeń stosować sprzęt oczyszczający z pochłaniaczem wielogazowym; przy dłuższym narażeniu lub wysokich stężeniach stosować sprzęt izolujący drogi oddechowe niezależny od otaczającego powietrza
oczu:	gogle ochronne lub maska osłaniająca twarz

Uwaga! Zalecany sprzęt ochronny podlega obowiązkowi certyfikacji na znak bezpieczeństwa zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 1999 r. w sprawie wykazu wyrobów wyprodukowanych w Polsce, a także wyrobów importowanych do Polski po raz pierwszy, mogących stwarzać zagrożenie albo służących ochronie lub ratowaniu życia, zdrowia lub środowiska, podlegających obowiązkowi certyfikacji na znak bezpieczeństwa i oznaczania tym znakiem, oraz wyrobów podlegających obowiązkowi wystawienia przez producenta deklaracji zgodności.

Pracodawca jest obowiązany zapewnić, aby stosowane środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze posiadały właściwości ochronne i użytkowe oraz zapewnić odpowiednie ich pranie, konserwację, naprawę i odkażanie.

9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNE I CHEMICZNE

postać, wygląd,:	aerozol
kolor:	bezbarwny
zapach:	charakterystyczny
pH:	nie dotyczy
temperatura wrzenia:	brak danych
temperatura topnienia:	brak danych
temperatura palenia się:	brak danych
temperatura zapłonu:	brak danych
temperatura samozapłonu:	nie jest samozapalny
palność:	skrajnie łatwopalny preparat w sprayu
właściwości wybuchowe:	produkt nie grozi wybuchem; możliwe jest tworzenie palnych i wybuchowych mieszanin z powietrzem
granice niebezpieczeństwa wybuchu:	
- dolna:	brak danych
- górna:	brak danych
właściwości utleniające:	brak danych
prężność pary:	brak danych
gęstość:	brak danych
gęstość par:	brak danych
rozpuszczalność:	
- w wodzie:	nie miesza się
- w rozpuszczalnikach organicznych:	miesza się

10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

Stabilność:

- stabilny w normalnych warunkach stosowania i magazynowania

Warunki, których należy unikać:

- Uwaga! Pojemnik pod ciśnieniem. Chronić przed promieniami słonecznymi i temperaturami powyżej 50 °C (np. ciepłem pochodzącym z żarówki). Także po zużyciu nie otwierać gwałtownie ani nie spalać
- nadmierne ogrzanie preparatu, źródła zapłonu, bezpośrednie działanie promieni słonecznych
- wyładowania elektrostatyczne
- unikać tworzenia mieszanin par produktu z powietrzem i aerozoli produktu (możliwość wybuchu)

Materiały, których należy unikać:

- silne utleniacze, mocne kwasy i zasady, nadtlutki
- produkt może rozpuszczać niektóre tworzywa sztuczne i żywice

Niebezpieczne produkty rozkładu (spalania):

- tlenki węgla
- toksyczne gazy i dymy

11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE

Zagrożenia dla zdrowia:

Produkt ze względu na postać (aerozol) nie podlega klasyfikacji ze zwrotem zagrożenia R65 i znakiem ostrzegawczym Xn.

- produkt jest drażniący
- działa drażniąco na drogi oddechowe
- powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry
- pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy

Dawki i stężenia toksyczne:

- brak danych dla omawianego produktu

Poniżej podano najwyższe dopuszczalne stężenia dla benzyn – pochodnych ropy naftowej:

Dane literaturowe dla benzyny:

LD50 (szczur, dożołądkowo): >3000 mg/kg
LD50 (szczur, skóra): >3000 mg/kg
LC50 (szczur, inhalacja): 10200 ÷ 33000 mg/m³/4 godz.

Dawki i stężenia toksyczne dla benzyn (ogólnie):

LC50 (mysz, inhalacja): 40 ÷ 111,5 g/m³/2godz.
LC50 (szczur, inhalacja): 105 g/m³/2godz.
LC50 (świnka morska, inhalacja): 71 ÷ 91 g/m³/2godz.

Ditlenek węgla:

Próg wyczuwalności zapachu: bez zapachu
LD50 (szczur, doustnie): nie dotyczy
LC50 (szczur, inhalacja): brak danych
LD50 (królik, szczur, skóra): nie dotyczy
LCL0 (człowiek, inhalacja): 0,01 mg/m³

Propan:

Próg wyczuwalności zapachu: 9022 ÷ 36088 mg/m³
LD50 (szczur, doustnie): brak danych
LC50 (szczur, inhalacja): brak danych
LD50 (królik, szczur, skóra): brak danych

Butan:

Próg wyczuwalności zapachu: 6240 mg/m³
LC50 (szczur, inhalacja): 658000 mg/m³/4 godz.

Skutki narażenia ostrego u ludzi (dla produktu):**Inhalacja:**

W wysokich stężeniach pary produktu działają drażniąco na błony śluzowe układu oddechowego i oczu (wywołują łzawienie i ból oczu, zaczerwienienie spojówek, kaszel, uczucie pieczenia w gardle i nosie) oraz narkotycznie.

Kontakt ze skórą:

Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pęknięcie skóry. W przypadku kontaktu ze skórą preparat może spowodować uczulenie. Osoby ze skłonnościami alergicznymi powinny zachować szczególną ostrożność.

Kontakt z oczami:

Pary powodują podrażnienie błon śluzowych oczu objawiające się zaczerwienieniem, łzawieniem, bólem. Powoduje podrażnienie oczu w przypadku bezpośredniego kontaktu.

Spożycie:

Mało prawdopodobne ze względu na postać (aerozol). Powoduje podrażnienie błon śluzowych układu pokarmowego, bóle brzucha, nudności, wymioty, biegunka (możliwość oparzenia okolicy krocza) oraz objawy związane z układowym działaniem substancji.

Skutki narażenia przewlekłego:

- kontakt ze skórą może spowodować uczulenie, ponadto częsty kontakt może być przyczyną odłuszczenia i stanów zapalnych skóry
- mogą wystąpić czynnościowe zaburzenia ze strony układu nerwowego (bóle i zawroty głowy, nudności) i/lub stany zapalne górnych dróg oddechowych

12. INFORMACJE EKOLOGICZNE**Zagrożenia dla środowiska:**

- produkt jest szkodliwy dla środowiska
- działa szkodliwie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym
- unikać zrzutów do środowiska
- postępować zgodnie z instrukcją lub kartą charakterystyki

Działanie ekotoksyczne:

- brak danych dla omawianego produktu

Poniżej podano najwyższe dopuszczalne stężenia dla benzyn – pochodnych ropy naftowej:

Stężenia toksyczne benzyn (ogólnie) dla organizmów wodnych:

Graniczne stężenia toksyczne dla:

- ryb: *Salmo gairdneri irideus* i *Alburnus bipunctatus*: 40 mg/dm³
 - planktonu: *Vorticella campunulla*: 55 mg/dm³
Gammarus pulex: 70 mg/dm³
Tubifex tubifex: 120 mg/dm³
- Stężenie śmiertelne dla ryb: *Salmo gairdneri irideus*: 100 mg/dm³
Stężenie powodujące zmianę smaku ryb: 0.0005 mg/dm³
Stężenia zmieniające zapach wody: 0.06 ÷ 0.2 mg/dm³
Stężenia powodujące zakłócenia beztlenowych procesów fermentacji osadów ściekowych: > 400 mg/dm³

Brak danych o ruchliwości opisywanego preparatu w różnych ekosystemach, jego zdolności do biokoncentracji i biodegradacji.

Nie dopuszczać do zanieczyszczenia wód powierzchniowych i gruntowych lub gleby.

Postępować zgodnie z przepisami.

Nie dopuszczać do przenikania do środowiska naturalnego.

Produkt prawidłowo stosowany nie stanowi zagrożenia dla środowiska.

Nie dopuszczać do zanieczyszczenia wód powierzchniowych i gruntowych lub gleby. Nie wprowadzać do kanalizacji.

Nie wolno usuwać produktu do kanałów ściekowych lub cieków wodnych.

13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

Postępowanie z odpadem:

- w celu usunięcia tego materiału należy skontaktować się z autoryzowaną firmą
- utylizować zgodnie z obowiązującymi przepisami odnoszącymi się do niebezpiecznych odpadów chemicznych
- nie usuwać do kanalizacji
- nie składować na wysypiskach komunalnych
- rozważyć możliwość powtórnego wykorzystania
- zalecany sposób unieszkodliwiania odpadu: utylizować termicznie
- spalić w piecu do spopielania chemikaliów

Zawartość opakowania:

- rodzaj odpadu: Inne rozpuszczalniki organiczne, roztwory z przemywania i ciecze macierzyste
- kod odpadu: 07 01 04*
- odpad niebezpieczny

Opakowanie:

- rodzaj odpadu: Opakowania z metali zawierające niebezpieczne porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego (np. azbest), włącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi
- odpad niebezpieczny
- kod odpadów: 15 01 11*

Zalecenia dodatkowe:

- nie może podlegać utylizacji wspólnie z odpadami komunalnymi
- nie dopuścić do przedostania się do kanalizacji

14. INFORMACJE O TRANSPORCIE

Transport drogowy:

ADR:	Klasa 2
Kod klasyfikacyjny:	5F
Numer rozpoznawczy materiału UN:	1950
Nazwa materiału:	AEROZOLE, palne
Nalepka:	2.1

15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

Klasyfikację i oznakowanie produktu podano zgodnie z zasadami zawartymi w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 oraz na podstawie danych dostarczonych przez producenta.

Oznakowanie opakowań:

Preparat jest zaklasyfikowany jako niebezpieczny. Mają zastosowanie przepisy o etykietowaniu preparatów niebezpiecznych.

Pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy.

Znaki ostrzegawcze:



F+ **Produkt skrajnie łatwopalny**



Xi **Produkt drażniący**

Zwroty zagrożenia:

R37

Działa drażniąco na drogi oddechowe

Data; 16 Listopada 2009

Wersja : 02

- R52/53 Działa szkodliwie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym
- R66 Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry
- R67 Pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy

Zwroty określające warunki bezpiecznego stosowania:

- S16 Nie przechowywać w pobliżu źródeł zapłonu - nie palić tytoniu
- S23 Nie wdychać gazu i aerozolu
- S45 W przypadku awarii lub jeżeli źle się poczujesz, niezwłocznie zasięgnij porady lekarza - jeżeli to możliwe, pokaż etykietę
- S51 Stosować wyłącznie w dobrze wentylowanych pomieszczeniach

Uwagi specjalne:

W przypadku, gdy produkt będzie oferowany do sprzedaży detalicznej dla konsumentów należy dodatkowo:

- umieścić zwroty określające warunki bezpiecznego stosowania:

S2 Chronić przed dziećmi

Na opakowaniu należy umieścić napis:

- Pojemnik pod ciśnieniem: chronić przed słońcem i nagrzaniem powyżej temperatury 50°C. Nie przekłuwać ani nie spalać, także po zużyciu.
- Nie rozpylać nad otwartym płomieniem lub żarzącym się materiałem. Chronić przed źródłami zapłonu – nie palić w czasie rozpylania. Chronić przed dziećmi.
- Karta charakterystyki dostępna na żądanie użytkownika prowadzącego działalność zawodową.

Obowiązujące przepisy:

1. Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (30.12.2006 PL Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L 396/1)
2. Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (zwane rozporządzeniem GHS) (31.12.2008 PL Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L 353)
3. Ustawa z dnia 11 stycznia 2001r. o substancjach i preparatach chemicznych (Dz.U. nr 11 poz. 84 z 2001r.) wraz z późniejszymi zmianami, w tym: Ustawą z dnia 9 stycznia 2009r. o zmianie ustawy o substancjach i preparatach chemicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2009 nr 20 poz. 106)
4. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach (Dz.U. 2001 nr 62 poz. 628) wraz z Rozporządzeniami Ministra Środowiska (Dz.U. 2001 nr 152 poz. 1735)
5. Ustawa z dnia 11 maja 2001r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz.U. 2001 nr 63 poz. 638)
6. Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 4 lipca 2006r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy - Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2006 nr 129 poz. 902)
7. Ustawa z dnia 28 października 2002 r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz.U. 2002 nr 199 poz. 1671) z późniejszymi zmianami
8. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych (Dz.U. 2003 nr 173 poz. 1679) ze zmianami z dnia 9 listopada 2004r. (Dz.U. 2004 nr 260 poz. 2595) i 5 marca 2009r. (Dz.U. 2009 nr 53 poz. 439)
9. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz.U. 2003 nr 171 poz. 1666) ze zmianami z 4 września 2007r. (Dz.U. 2007 nr 174 poz. 1222) i z 5 marca 2009r. (Dz.U. 2009 nr 43 poz. 353)
10. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. 2002 nr 217 poz. 1833) ze zmianami (Dz.U. 2005 nr 212 poz. 1769, Dz.U. 2007 nr 161 poz. 1142 oraz Dz.U. 2009 nr 105 poz. 873)
11. Oświadczenie rządowe z dnia 16 stycznia 2009 r. w sprawie wejścia w życie zmian do załączników A i B Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r. (Dz.U. 2009 nr 27 poz. 162)
12. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. 2001 nr 112 poz. 1206)

13. Obwieszczenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 sierpnia 2003 roku w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U. 2003 nr 169 poz. 1650)
14. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 1996 r. w sprawie wykazu prac wzbronionych kobietom (Dz.U. 196 nr 114 poz. 545) z późniejszą zmianą (Dz.U. 2002 nr 127 poz. 1092)
15. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 kwietnia 2005r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. 2005 nr 73 poz. 645) ze zmianą (Dz.U. 2007 nr 241 poz. 1772)
16. Rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996r. w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz.U. 1996 nr 69 poz. 332) z późniejszymi zmianami (Dz.U. 2001 nr 37 poz. 451 i Dz.U. 2001 nr 128 poz.1405)
17. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 2004r. w sprawie wykazu prac wzbronionych młodocianym i warunków ich zatrudniania przy niektórych pracach (Dz.U. 2004 nr 200 poz. 2047) z późniejszą zmianą (Dz.U. 2005 nr 136 poz. 1145)
18. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 5 lipca 2004r. w sprawie ograniczeń, zakazów lub warunków produkcji, obrotu lub stosowania substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz zawierających je produktów (Dz.U. 2004 nr 168 poz. 1762) z późniejszymi zmianami (Dz.U. 2005 nr 39 poz. 372, Dz.U. 2006 nr 127 poz. 887 i Dz.U. 200 nr 190 poz. 1163)
19. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2005 nr 179, poz.1485) ze zmianą (Dz.U. 2006 nr 120, poz. 826 oraz Rozporządzenie (WE) Nr 273/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004r. w sprawie prekursorów narkotyków (Dz.Urz. WE L 047 z dnia 18.02.2005) i Rozporządzenia (WE) i Rady Nr 111/2005 z dnia 22 grudnia 2004r. określającego zasady nadzorowania handlu prekursorami narkotyków pomiędzy Wspólnotą a państwami trzecimi (Dz.Urz. WE L 22 z 26.01.2005., str. 1; Dz. Urz. WE Polskie wydanie specjalne z 2005r., t. 48, str. 1).

16. INNE INFORMACJE

Znaczenie symboli i treść zwrotów R zamieszczonych w p. 3:

F+	Produkt skrajnie łatwopalny
F	Produkt wysoce łatwopalny
Xn	Produkt szkodliwy
Xi	Produkt drażniący
N	Produkt niebezpieczny dla środowiska
R11	Produkt wysoce łatwopalny
R12	Produkt skrajnie łatwopalny
R37	Działa drażniąco na drogi oddechowe
R51/53	Działa toksycznie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym
R65	Działa szkodliwie; może powodować uszkodzenie płuc w przypadku połknięcia
R66	Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pęknięcie skóry
R67	Pary mogą wywoływać uczucie senności i zawroty głowy

Badania lekarskie pracowników oraz badania i pomiary czynników szkodliwych dokonywać zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Niniejsza karta charakterystyki została sporządzona na podstawie danych pochodzących z karty charakterystyki dostarczonej przez producenta.

Powyższe informacje zostały opracowane w oparciu o bieżący stan wiedzy i doświadczeń. Nie stanowią jednak gwarancji własności produktu ani specyfikacji jakościowej i nie mogą być podstawą do reklamacji. Produkt powinien być transportowany, magazynowany i stosowany zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz dobrą praktyką i higieną pracy.

Producent nie ponosi odpowiedzialności za straty wynikające bezpośrednio lub pośrednio ze stosowania powyższej interpretacji przepisów lub instrukcji.

Przedstawione informacje nie mogą mieć zastosowania dla mieszanin produktu z innymi substancjami. Wykorzystanie podanych informacji, jak i stosowanie produktu, nie są kontrolowane przez producenta, a zatem obowiązkiem użytkownika jest stworzenie stosownych warunków bezpiecznego obchodzenia się z produktem.

Karta charakterystyki została opracowana przez **CHEM-NET S.C. 91-716 Łódź, Nowopolska 9A;** (biuro@chem-net.info), na zlecenie **Variant S.A.** Karta została opracowana w oparciu o aktualnie obowiązujące przepisy krajowe. Przy opracowywaniu karty bazowano na danych pochodzących od producenta oraz na bieżącym stanie wiedzy i doświadczeń.